

Oslo 28 .08.07

Kultur- og kirkedep.

29. AUG. 2007

2007 / 2492-027

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 dep
0030 Oslo

norsk.p.e.n.

Tordenskjoldsgate 6B
0160 Oslo
Tlf: 22 47 92 20
Fax: 22 47 92 01
Mob.: 926 88 023

www.norskpen.no
pen@norskpen.no

Høringsuttalelse - Allmennkringkastingsplakat for NRK

Norsk PEN takker for invitasjon til å kommentere utkastet til Allmennkringkastingsplakat for NRK. Styret i Norsk PEN har gjennomgått og drøftet utkastet og har følgende kommentar:

Norsk PEN er en ytringsfrihetsorganisasjon og forsvar for ytringsfriheten er vårt primære arbeidsområde. Norsk PEN mener derfor at bestemmelsene om ytringsfrihet i den nye grunnlovsparagraf 100 bør reflekteres i forslaget til Allmennkringkastingsplakat, og da spesielt formuleringen i siste avsnitt, der det heter: "Det påligger Statens Myndigheter at legge Forholdene til Rette for en aaben og oplyst offentlig Samtale". Dette gjelder særlig på to områder: Når det gjelder flerspråklighet og utenriksdekning.

Flerspråklighet

Utkastet er opptatt av norsk språk, identitet og kultur med hovedvekt på norsk/nynorsk og samisk. Til tross for at utkastet berører Norge som "et flerkulturelt samfunn" og snakker om "økt forståelse og dialog mellom ulike grupper i samfunnet", reflekteres ikke dagens flerspråklighet gjennom en formulering som "NRKs tilbud skal i hovedsak bestå av norskspråklig innhold".

Ser man denne formuleringen i lys av dagens programprofil i NRK, der en ikke prosentangitt "hovedvekt" er norskspråklig og resten fylt med import som i hovedsak kommer fra USA, gis det neppe plass til det eksisterende språklige mangfoldet i Norge.

Et ukentlig magasinprogram som Migrapolis kan ikke rette opp dette inntrykket. Først når NRK har valgsendinger på andre minoritetsspråk enn samisk har institusjonen vist vilje til å ivareta dagens språklige mangfold og til å løse ytrings- og informasjonsproblem som hemmer demokratiet. Det vil bidra til å gi formuleringen om "NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser" et mer reelt innhold.

På denne bakgrunn, samt formuleringene som gjelder allmenn tilgjengelighet og mangfold, ber vi om at det tas inn formuleringer i dokumentet som sikrer et bredere språklig mangfold i NRK.

Utenriksdekning

Som allmennkringkaster har NRK et stort ansvar for å informere publikum om hva som skjer utenfor Norge. At "NRK skal ta sikte på å bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold....." er en for vag formulering og sier ingen ting om den konkrete utenriksdekningen som forøvrig heller ikke er nevnt andre steder i utkastet.

Den pågående globaliseringen gjør at verden er blitt mindre og nyheter spres raskere. Publikum oppdaterer seg på nettet og direkte fra kilden, men vil da ofte gå glipp av den undersøkende journalistikken, intervjuer med lokale politikere, publikum eller andre aktører og den personlige kommentaren - sentrale journalistiske grep som NRKs mange, dyktige utenriksmedarbeidere behersker.

En bred og god utenriksdekning er et viktig element i en allmennkringkasting når det gjelder å bidra til å "fremme forståelse mellom folkegrupper." Dypest sett vil utenriksdekningen derfor også være helt sentral når vi ser på utkastets ønske om at NRK skal bidra til å "understøtte og styrke demokratiet".

Norsk PEN har lenge sett med bekymring på NRKs nedbygging av det internasjonale korrespondentnettet. At utenriksdekningen ikke nevnes konkret i utkastet gir ytterligere grunn til bekymring. På denne bakgrunn ber vi om at det tas inn formuleringer i forslaget som bidrar til å sikre og styrke NRKs utenriksdekning. Det eksisterende punktet (fjerde overskrift, femte kulepunkt) kan for eksempel formuleres slik:

NRK skal gjennom en bred og høyt prioritert utenriksdekning bidra til økt kunnskap om og forståelse av internasjonale forhold i befolkningen. Gjennom dette vil NRK fremme forståelse mellom folkegrupper og på tvers av kontinenter.

Andre spørsmål

NRKs allmennkringkastingstilbud bør være gratis for alle lisensbetalere, derfor mener Norsk PEN at formuleringen "som utgangspunkt" i 2. avsnitt, 2. kulepunkt bør fjernes. Dessuten bør en vurdere om ikke også internett-tjenestene kan være gratis.

Av hensyn til forskere, journalister, forfattere, studenter og andre med interesse for historie foreslår vi også at arkivtilbudet bør være gratis tilgjengelig uten forbehold (jfr. Formuleringen "i hovedsak" i avsnitt 3).

Med vennlig hilsen

Anders Heger/s.
leder

Carl Morten Iversen
generalsekretær